

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

ASEPSE A ANTISEPSE PLNÁ PŘEKVAPENÍ

JARMILA KOHOUTOVÁ, Oddělení nemocniční hygieny

XXIX. Mezinárodní konference NEMOCNIČNÍ EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA,
Brno, Hotel Continental, 18. – 19.4.2023

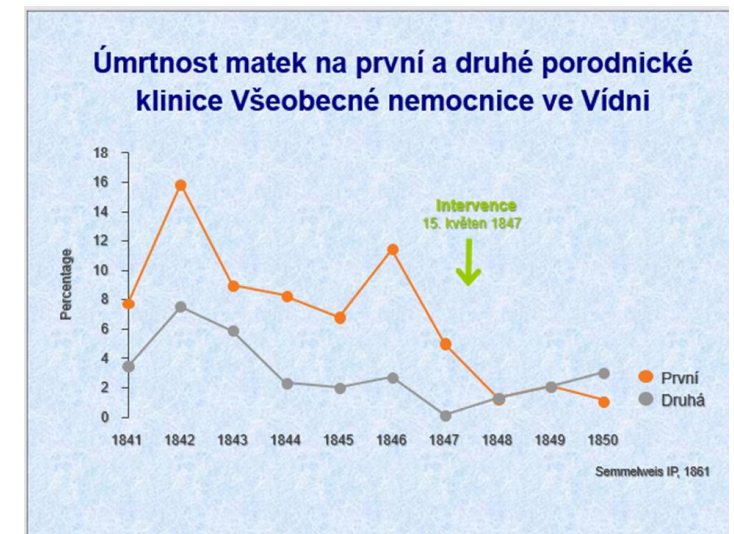
Pojmy

☐ Asepse

- ☐ naprostá nepřítomnost mikroorganismů a choroboplodných zárodků
- ☐ Louis Pasteur / krátkodobé zvýšení teploty / suché teplo / 2. polovina 19. století
- ☐ 1880 Robert Koch / průkaz přežívání spór
- ☐ nastává „období páry“

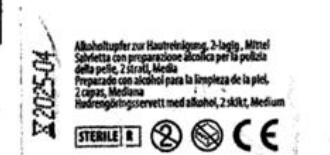
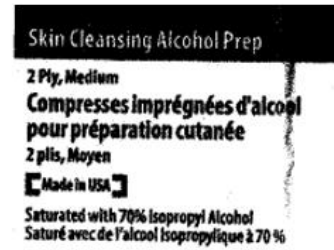
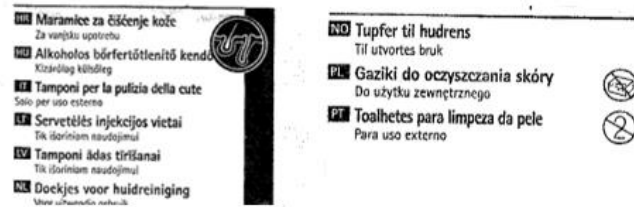
☐ Antiseptika

- ☐ proces zneškodňování většiny mikroorganismů na povrchu živých tkání, sliznic, nebo uvnitř organismu
- ☐ 1847 Ignác Filip Semmelweis / ruce lékařů jsou zdrojem šíření infekce

Příběh první – dezinfekce kůže před vpichem

- jednotlivě balené alkoholové čtverečky
  - 70% izopropylalkohol

Příběh první – informace výrobci versus prodejci / [www. stránky](#)

výrobci

- Jednotlivě balené alkoholové čtverečky pro přípravu kůže před punkcí nebo injekcí.
- Tampon s alkoholem pro dezinfekci kůže.
- Alkoholové přípravky.
- .....

prodejci

- Hygienické směrnice vyžadují před injekcí pečlivou dezinfekci kůže, ke které se používají sterilní tampony. .... je snadno aplikovatelný sterilní tampon nasycený alkoholem, který ulehčuje dodržování těchto směrnic v každodenní lékařské praxi. Použití k očištění kůže před injekcí.
- Nesterilní jednotlivě balené tampony s alkoholem pro pečlivou dezinfekci kůže před injekcí.
- Tampony pro jednorázovou dezinfekci pokožky před injekcí. Vnitřní povrch zatahovacích sáčků je tvořen aluminiíovou folií, která zabraňuje vysychání. Tampony jsou vhodné i pro lékaře a pacienty, kteří cestují, neboť se nemůže nic rozlít ani rozbít.
- Nesterilní jednotlivě balené tampony s alkoholem pro pečlivou dezinfekci kůže před injekcí.
- Sterilní tampon s alkoholem pro pečlivou dezinfekci. Zataven po jednom kuse zůstává až do použití sterilní. K očištění kůže před injekcí.
- .....

Příběh první – a co dál?

komunikace s výrobcí

- ... nově registrované jako kosmetiku. Díky tomuto registračnímu statusu nemůžeme deklarovat účinnost přípravku. Zajistí hygienickou očistu kůže / nový technický list.
- Není prokázána účinnost dle norem, pouze čistící ubrousky s obsahem 70% isopropylalkoholu.
- Ubrousky obsahují 70% alkoholu, nedoložíme testy dle norem.
- .....

jednorázové čtverečky nejsou uvedeny v Registru chemických látek a prostředků (Seznam biocidních přípravků oznámených podle § 14 zákona č. 324/2016 Sb.)

zákaz použití k dezinfekci kůže před vpichem ve FNOL

Ize použít v domácí péče při např. s.c. ???

Příběh první – praxe

NE před vpichem !!!

Reduces risk of infections
Cleaning with this Clinell 2% Chlorhexidine in 70% Alcohol Skin Wipes helps to reduce the levels of bacteria that can cause skin infections.

Individually wrapped wipes
Pre-saturated wipes designed for cleaning small areas of skin.

Dermatologically tested
Clinell 2% Chlorhexidine in 70% Alcohol Skin Wipes have no added latex and are dermatologically tested to be safe on skin.

Stronger cleaning power
Effective in removing stubborn adhesive residue.

2% CHLORHEXIDINE IN
70% ALCOHOL SKIN WIPES

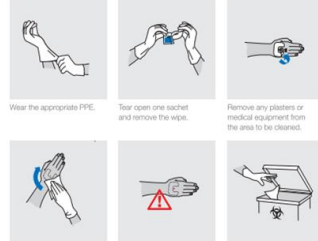
Wipes for cleaning skin after dressing and plaster removal, especially where the dressing has caused dirt to develop.

Range of uses

Ideal for cleaning skin after dressing and plaster removal, especially where the dressing has caused dirt to develop. In certain countries outside of the EU, it can be used as part of a medical procedure depending on the appropriate local registration e.g. as a pre-injection swab according to local regulations.

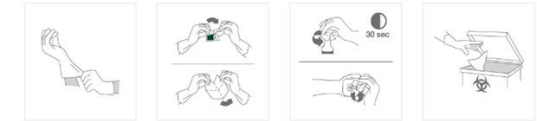
Directions for use

Wipe the area to be cleaned thoroughly. Be careful not to use the wipe on open wounds. Discard the soiled wipe in the appropriate waste channel.

Powerful cleaning formula containing 2% chlorhexidine digluconate and 70% isopropyl alcohol.

ANO / zdravotnický prostředek

Dermatologicky testované, individuálně zabalené ubrousky pro čištění pokožky po obvazu a odstranění sádry.

Efektivní při odstraňování tvrdohlavých zbytků lepidla.

2% chlorhexidin v 70% alkoholovém ubrousku jsou individuálně zabalené, jednorázové předsytené ubrousky určené k čištění malých oblastí pokožky po obvazu a odstranění náplasti, zejména tam, kde se hromadí odolné zbytky lepidla.

2% chlorhexidin v 70% alkoholu

The UK's most trusted wipe for disinfection of hubs and ports. Fast-acting and long-lasting. Proven to reduce catheter-related bloodstream infections by 75%.

Dezinfekce malých přístrojů a jejich částí, např. vstupů centrálních žilních katetrů apod.

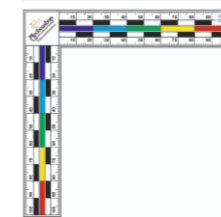
Nejdůvěryhodnější ubrousek ve Velké Británii pro dezinfekci uzlů a přístavů. Rychle působící a dlouhotrvající. Je prokázáno, že snižuje katérové infekce krevního řečiště o 75%.

Příběh druhý - sterilizace

❑ dotaz

- ❑ ... řešíme možnost umístění forezních měřítek při dokumentaci ran u pacientů; znáte nějakou značku forezních měřítek, které by byly sterilizovatelné v našich podmínkách a nepoškodí je, případně poškodí až po několika cyklech (půjde zejména o barevnou stálost barevných) / dezinfekce na plochy, tvrdé UV záření

Měřítka L 10 x 10 cm Plast / B

Popis
Měřítka L 10 x 10 cm Plast / B
Měřítka L 10 x 10 cm Plast / B

❑ odborný článek (Dezinfekce povrchů pomocí UV-C záření a pandemie covid-19, Vik, Viková 2020)

- ❑ Uvedené roušky je nejlepší sterilizovat následujícím způsobem:
  1. Roušku ponořte do vroucí vody na dobu 5 min.
  2. Roušku usušte.
  3. Roušku vyžehlete žehličkou s teplotou nastavenou na „bavlna“ a propařte, jestliže to žehlička umožňuje. Je nutné žehlit tak, aby se rouška dokonale prohřála, tedy žehlit z obou stran, delší dobu (přibližně 2 min).
- ❑ Nelze-li roušku vyprat a vyžehlit, je vhodné ji navlhčit dezinfekčním roztokem na bázi alkoholu a sterilizovat po dobu 1 h v nepropustném (igelitovém) sáčku či ve sklenici s uzávěrem.

❑ odbornost???

Příběh třetí – dezinfekční brána

- ❑ zabudované bezkontaktní výškové senzory
- ❑ 9 trysek rozptyluje dezinfekční přípravek neobsahující alkohol v podobě mlhy
- ❑ jedna tryska pro dezinfekci rukou
- ❑ proces trvá 5 vteřin, za hodinu projde až 600 osob, spotřeba 6 – 7 litrů dezinfekce
- ❑ signalizace pro doplnění dezinfekce, světelná signalizace probíhajícího procesu
- ❑ brána negarantuje dokonalou ochranu před virem, snižuje riziko přenosu infekce
- ❑ [Dezinfekční brána / Disinfection gate Spanner SK - rychlá a bezkontaktná dezinfekce – YouTube](#)

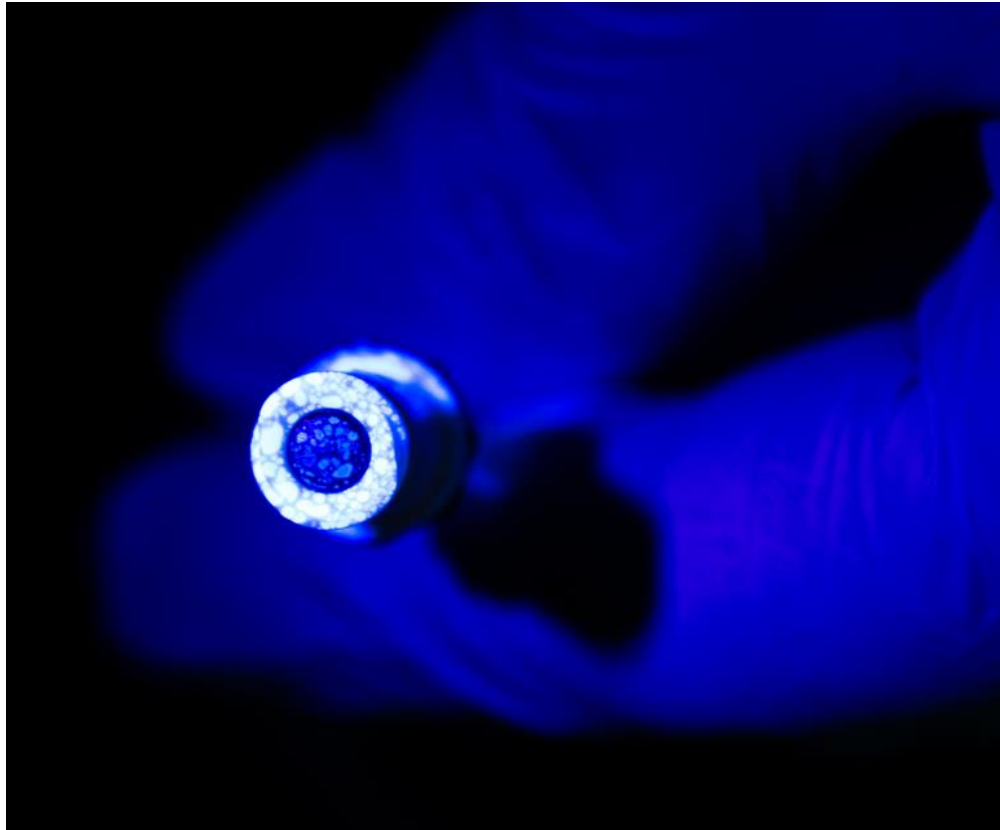

Zdroj: SpannerSK 2020

Příběh čtvrtý – dezinfekce postřikem versus otěrem

Postřik

Dezinfekce posiflow

Otěr

Zdroj: Janeček, Šeflová, Čiklová, 2023

Příběh čtvrtý – dezinfekce postřikem versus otěrem

Zdroj: Janeček, Šeflová, Čiklová, 2023

Příběh pátý – rukavice

LEK 17 Příprava sterilních léčivých přípravků v lékárně a zdravotnických zařízeních **Pracovníci**

„Popis oblečení pro jednotlivé třídy čistoty:

- ❑ **Třída A/B:** .... Na ruku mají mít pracovníci vysterilizované, nepráškové gumové nebo plastové rukavice, na nohu vysterilizovanou nebo vydezinfikovanou obuv nebo návleky.
- ❑ Rukavice se mají pravidelně dezinfikovat během pracovní činnosti. Obličejové roušky a rukavice se mají měnit alespoň při každém přerušení pracovního cyklu (LEK-17, 2016).“

Jak tedy jednorázové rukavice dezinfikovat?

Příběhy nekončí – Fakultní nemocnice Olomouc

DĚKUJI ZA POZORNOST

Použitá literatura a zdroje

Dezinfekčná brána Spanner SK. *SPANNER SK* [online]. Považská Bystrica, 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.spanner.sk/produkty-spanner-sk/covid-product/>

JANEČEK, Dalibor, Lenka ŠEFLOVÁ a Lada ČIKLOVÁ. *Fakultní nemocnice Olomouc: Edukační video: Dezinfekce posiflow otěrem a postřikem*. 2023.

LEK-17: Příprava sterilních léčivých přípravků v lékárně a zdravotnických zařízeních. *Státní ústav pro kontrolu léčiv* [online]. Praha, 2016 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.spanner.sk/produkty-spanner-sk/covid-product/>

VIK, Michal a Martina VIKOVÁ. Dezinfekce povrchů pomocí UV-C záření a pandemie covid-19. *Světlo* [online]. Praha, 2020, **2020**(3), 40-43 [cit. 2023-04-18]. ISSN 1212-0812. Dostupné z: <http://www.odbornecasopisy.cz/svetlo/casopis/tema/dezinfekce-povrchu-pomoci-uv-c-zareni-a-pandemie-covid-19--17029>